

Direcció, administració, publicitat i vendes:
Av. del Baró de Càrcer, 37, 1r. 1a. 46001-València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 534 569.
Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.
Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.
Redacció de Palma: Almudaina, 8 entresol-dreta.
07001-Palma de Mallorca.
Telèfon i Fax: 971 720 763.
Adreça Internet:
<http://www.eltemps.net>
Correu electrònic: eltemps@eltemps.net
Subscripcions: 902 131 025.

Edita: Edicions del País Valencià, SA.
Editor: Eliseu Climent.

Coordinació: Jaume Monzó.
Redacció de València: Núria Cadenas, Miquel Calvet, Víctor Maceda, Rosanna Melià, Joan M. Oleaque.
Redacció de Barcelona: Enric Rimbau (*cap de redacció*), Lluís Bonada, Oriol Cortacans (*Món*), Àlex Milian i Gemma Morales (*secretària de redacció*).
Redacció de Palma: Miquel Payeras.
Producció: Josep Agustí i Laia Carreras (*correcció lingüística*), Miquel Benítez (*escaner i imatge*), Vanessa Prieto (*maquetació i gràfics*).
Rúbriques: Francesc Bayarri, Toni Canís, Albert Closas, Salvador Cot, Martí Domínguez, Fabià Estapé, Jaume Fàbrega, Llibert Ferrí, Pere Gimferrer, Manuel S. Jardí, Glòria Marcos, Joan Marí, Pere Martí, Joan F. Mira, Joan Nebot, J. J. Pérez Benlloch, Miquel Ramon, Pau Viciano, Xavier Vinader.
Corresponsals: Pere Codonyan i Sebastià Girard (Catalunya Nord), Joan Lluís Ferrer (Eivissa), Carles Marquès (Menorca), Anna Sàez (Lleida), Àlvar Valls (Andorra).
Col·laboradors: Gemma Aguilera (el Temps d'Economia), Antoni Albalat, Esther Aleu, Toni Pau Antic, Albert Balanzà, Arantxa Bea, Vicent Bello, Xavier Bru de Sala, Bea Cabezas, Marc Candela, Josep-Lluís Carod-Rovira, Ferran Cases, Antoni Castel, Alfons Cervera, Jordi Cervera, Laia Climent, Eliseu T. Climent, Agustí Colomines, Joan Corbera, Martí Crespo, Joan Esculies, Jordi Finestres, Manuel Garcia, Cecília Garrigós, Josep Gifreu, Xavier Graset, Josep Guia, Josep Iborra, Maite Insa, Gani Jakupi, Salah Jamal, Miquel A. Limón, Jordi Llavinga, Iban L. Llop, Josep Maria López Llaví, Josep-Vicent Marquès, J. M. Martínez Polo, Jaume Masdú, Montserrat Minobis, Alexandre Muns, Miquel-Lluís Muntané, Gustau Muñoz, Joan Nebot, Ricard Peris, Carles Pont, Joan Roura, Xavier Rubert de Ventós, Ferran Sàez Mateu, Eduard Sanjuán, Jordi Sebastià, Màrius Serra, Rosa Solbes, Marc Soler, Antoni Strubell, Jordi Tejel, Josep-Maria Terricabras, Felip Tobar, Lourdes Toledo, Matthew Tree, Xulio Ricardo Trigo, Manuel Valencia, Melissa Velert, Sergi Verger, Vicenç Villatoro, Jordi Zamora.
Col·laboradors gràfics: Tina Bagué, Pere Bota, Gina Calvet, Joan Celià, Rafa Gil, Xavier Gómez, Vicente A. Jiménez, Salvador Llosa, Glòria Matamala, Jordi Play, Marc Vila.
Disseny: Enric Satué.
Foto portada: Efe.

Arxiu: Jesús Prats (*fotografia*), Rosa Serrano (*documentació*).
Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).
Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido, Pere Ribalta i Cristina Torras (Barcelona). Tel.: 932 384 262.
Subscripcions: Quica Sena.
Administració: Susanna Alacreu, Pilar Martí i Assumpció Palau.

Fotomecànica i impressió: Rivadeneyra, SA.
Dipòsit legal: V-853-1984.
Preu a la Catalunya Nord: 3,04 euros.
(S'hi inclouen les despeses de transport)

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Les últimes setmanes se n'ha parlat molt i molt de crisi turística, però, finalment, les dades no semblen reflectir aquesta tendència: durant el mes de juliol Catalunya va rebre un 1,8% més turistes que el juliol de 2003: les Illes Balears, un 9,3% més i el País Valencià un 10% menys. Les dades del País Valencià minven, però en els mesos anteriors havia tingut bons resultats i el Govern valencià pensa que, globalment, l'exercici de 2004 se saldarà amb més turistes que el de 2003. Molt probable.

Però una cosa és que augmente el nombre de turistes i l'altra que el turisme patisca una crisi. Pot passar, per exemple, que vinguen més turistes però que deixen menys diners. Això, per exemple, és el que denunciava fa unes setmanes Exceltur, que agrupa una trentena de les principals empreses turístiques de l'estat. Segons un sondeig, el 55% dels empresaris detecten una reducció del negoci. Entre els nous arguments que es donen per justificar aquesta reducció del turisme hi ha la consolidació de noves destinacions, com Turquia o Croàcia; els millors preus ofertats per aquests països; i una prudència més gran dels turistes alemanys i francesos a l'hora de gastar-se els diners durant l'estiu.

Però el tema de fons s'obvia. Una platja a vessar de gent sembla una prova que el turisme no pateix cap crisi. Però aquesta mateixa platja plena de gom a gom és un reclam per atraure més turistes? Quants més? Quina mena de turistes? La indústria turística i les administracions s'omplen la boca parlant de turisme de qualitat, però la massificació del litoral n'és un fre. Els empresaris hotelers més savis poden ara demanar que es frene la construcció en el litoral, però tota la resta –i d'altres que fan cua– vol que també els ponga la gallina dels ous d'or.

El model turístic del país no s'ha de deixar exclusivament en mans dels empresaris perquè afecta qüestions d'interès general, com són el territori i l'economia de tots. Quan, la setmana passada, la consellera de la Generalitat de Catalunya Montserrat Tura va denunciar el "turisme de borratxera" de Lloret de Mar –en resposta als alcaldes que una munió de turistes va protagonitzar en aquesta ciutat de la Costa Brava–, molts empresaris turístics i no pocs polítics la criticaren per alarmista. I potser va ser inoportuna dient-ho en ple mes d'agost, però algú en algun moment ho havia de dir. No diu cap mentida. Aquest turisme esquitxa molt la Costa Brava, la Costa Daurada i ha arribat a Barcelona. En punts i moments localitzats, sí. Però la situació no millora.

Les administracions, amb tant diàleg amb el sector turístic com siga possible, han de dissenyar un model turístic abans que no siga massa tard. Com deia el conseller de Comerç, Turisme i Consum, Pere Esteve, al diari *Avui*, "l'obligació de tot sector és la competitivitat i la sostenibilitat." Si no es discuteix el problema, la situació esdevindrà insostenible: els empresaris de demà pagaran la recessió que els d'avui volen negar. I tot el país, començant per unes costes definitivament malmeses, en patirà les conseqüències. Val més que la polèmica d'aquest agost continue al setembre, perquè del silenci no en sortirà cap solució.

Als nostres lectors

Els recents conflictes viscuts a la ciutat santa de Najaf (Iraq), protagonitzats pel clergue xiïta Al-Sadr, han posat un gra de sorra més a la inestabilitat de l'Iraq. A més, l'aparició sobtada d'aquest líder radical, un desconegut pels mateixos nord-americans abans de l'ocupació, obre tota una sèrie d'interrogants: és possible que els xiïtes –que tenen representants importants en el Govern provisional iraquí, com el mateix primer ministre Alawi– opten majoritàriament per accions violentes per treure els americans del país? És per això que hem volgut dedicar el tema de portada a Al-Sadr i descobrir, tant com siga possible en un personatge tan desconegut i imprevisible, per on aniran els trets. A l'hora de tancar aquest setmanari, el futur d'Al-Sadr i els seus seguidors era incert. Passe el que passe, però, la reflexió sobre els diferents camins que poden triar els xiïtes continuarà sent vàlida. **Redacció**